

Legislativní a související opatření ke zmírnění dopadů epidemie koronaviru na domácnost k 9. dubnu 2020

(pozn. výčet nezahrnuje rozšíření nároku na ošetřovné ani program pro udržení zaměstnanosti Antivirus s ohledem na to, že tato opatření mají plošný charakter a nejsou speciálně zaměřena na osoby ohrožené sociálním vyloučením)

Usnesení vlády č. 305

Dne 26. března vláda usnesením č. 305, o přijetí krizového opatření, administrativně zjednodušila řízení o dávkách podle zákonů č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, č. 321/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením, a č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí.

Usnesení především umožňuje podávat žádosti o dávky elektronicky i bez elektronického podpisu, s tím, že příslušné dokumenty nárok na dávku dokládající je možné přiložit v naskenované formě.

Dále dle usnesení u dávky příspěvek na úhradu potřeb dítěte podle zákona o sociálně-právní ochraně dětí není po dosažení 18 let věku nutné prokazovat pokračující nezaopatřenost dítěte. Výplata dávky bude pokračovat automaticky ve stejné výši.

Správní rozhodnutí o dávkách se dle usnesení přestávají žadatelům doručovat do vlastních rukou.

Text usnesení je dostupný zde: <https://apps.odok.cz/attachment/-/down/IHOABN3K6TXN>.

Zákon o některých úpravách v oblasti dávek státní sociální podpory a příspěvku na péči v souvislosti s nouzovým stavem při epidemii v roce 2020 (senátní tisk č. 226)

Schválen Senátem dne 9. dubna, účinnosti nabyde dnem vyhlášení ve Sbírce zákonů.

Týká se třech dávek, konkrétně přídatku na dítě podle zákona o státní sociální podpoře, příspěvku na bydlení podle téhož zákona, a příspěvku na péči podle zákona o sociálních službách.

Pokud jde o přídatek na dítě a příspěvek na bydlení, jde o dávky, u nichž příjemce musí doložit, že splnil podmínky pro nárok na ně za předchozí čtvrtletí. Zákon tuto podmínku pozastavuje pro druhé čtvrtletí roku 2020. Pro třetí čtvrtletí roku 2020 ji pozastavuje podmíněčně, pro případ, že bude „k 1. červenci 2020 omezen provoz krajských poboček Úřadu práce“. To znamená, že příjemci budou i bez doložení nároku v těchto čtvrtletích pobírat tyto dvě dávky ve stejné výši jako v předchozím čtvrtletí, pokud nedoloží, že mají nárok na jejich zvýšení.

U příspěvku na péči se čtvrtletně dokládá nikoliv samotný nárok na příspěvek, ale nárok na jeho zvýšení o 2000 Kč v případech, kdy je příjem příjemce a osob s ním společně posuzovaných nižší než dvojnásobek životního minima. I u tohoto zvýšení se pozastavuje potřeba dokládat na něj nárok; v tomto případě ale jen pro druhé čtvrtletí roku 2020.

Text schváleného zákona je k dispozici zde:

<https://senat.cz/xqw/webdav/pssenat/original/94420/79195>.

Zákon o kompenzačním bonusu v souvislosti s krizovými opatřeními v souvislosti s výskytem koronaviru SARS CoV-2 (senátní tisk č. 227)

Schválen Senátem dne 9. dubna, účinnosti nabyde dnem následujícím po jeho vyhlášení ve Sbírce zákonů.

Zavádí se tzv. kompenzační bonus pro fyzické osoby vykonávající samostatnou výdělečnou činnost (OSVČ). Jde zejména o živnostníky, ale i o další osoby podnikající bez živnostenského oprávnění, včetně např. umělců. Definice samostatné výdělečné činnosti je obsažena v § 7 zákona o daních z příjmů.

Kompenzační bonus bude ve výši 500 Kč denně za období 12. března až 30. dubna (tj. 50 dní), pokud OSVČ v té době nemohla vykonávat činnost kvůli krizi. Subjektu bonusu za toto období nevznikne nárok na podporu v nezaměstnanosti.

Z podpory jsou vyloučeny všechny OSVČ které jsou účastny nemocenského pojištění jako zaměstnanci, tj. prakticky všichni zaměstnanci na hlavní pracovní poměr (HPP) i dohodu o pracovní činnosti (DPČ) a někteří na dohodu o provedení práce (DPP). Nemocenského pojištění je účasten zaměstnanec na HPP nebo DPČ, jehož hrubý měsíční příjem z nich přesahuje 3000 Kč, a zaměstnanec na DPP, jehož hrubý měsíční příjem z nich přesahuje 10 000 Kč.

Naopak bonus se bude vztahovat i na OSVČ, které si v souvislosti s krizovou situací přerušily živnost a zaregistrovaly se jako uchazeči o zaměstnání na Úřadu práce.

Bonus budou vyplácet finanční úřady, a to na základě žádosti, která musí být podána do 60 dnů od skončení bonusového období, tj. zhruba do konce června, pokud bonusové období nebude prodlouženo.

Žádost bude možné podat online. Podepsané čestné prohlášení o splnění podmínek bude nutné přiložit k online žádosti oskenované, pokud žadatel nedisponuje elektronickým podpisem.

Text schváleného zákona je k dispozici zde:

<https://senat.cz/xqw/webdav/pssenat/original/94421/79196>.

Zákon o některých úpravách v oblasti zaměstnanosti v souvislosti s mimořádnými opatřeními při epidemii v roce 2020 a o změně zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů (senátní tisk č. 228)

Schválen Senátem dne 9. dubna, účinnosti nabyde dnem vyhlášení ve Sbírce zákonů.

V první části zákona se zmírňují po dobu trvání mimořádných opatření při epidemii podmínky pro nárok na příspěvek na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením na chráněném trhu práce. Příspěvek bude možné nově vyplácet i na úhrady náhrady mzdy poskytnuté kvůli překážce v práci na straně zaměstnavatele, a také v případech, kdy má zaměstnavatel nedoplatek na daních, sociálním, nebo zdravotním pojištění.

Dále se po dobu trvání mimořádných opatření pozastavuje podmínka bezdlužnosti na daních, sociálním a zdravotním pojištění pro čerpání podpory v rámci cíleného programu na podporu zaměstnanosti, což je přijímáno s ohledem na program „Antivirus“ zajišťující hrazení náhrad mezd pro zaměstnavatele, kteří byli nuceni přerušit nebo omezit činnost.

Vedle toho se uvolňují podmínky i pro uchazeče o zaměstnání. Uchazeč se bude moci přihlásit na pobočku Úřadu práce v místě svého skutečného bydliště, i pokud je to jinde, než kde má místo trvalého pobytu, a přihlášení nebude muset proběhnout osobně, ale bude možné prostředky komunikace na dálku. A v případě, kdy je uchazeči o zaměstnání vydáno lékařské potvrzení o dočasné neschopnosti plnit povinnosti uchazeče („neschopenka“), namísto toho, aby to Úřadu práce musel oznámit v tentýž den, se mu lhůta prodlužuje na tři dny.

Text schváleného zákona je k dispozici zde:

<https://senat.cz/xqw/webdav/pssenat/original/94422/79197>.